

Проект Бюджету - 2008 стає дедалі більш соціальним

Олександра Бетлій, науковий співробітник. Дослідницькі інтереси у сфері фінансової політики, прогнози податкових надходжень та у соціальній сфері, крім питань охорони здоров'я та ринку праці:

- 21 листопада уряд схвалив доопрацьований проект Державного бюджету на 2008 рік.¹ Головною причиною внесених змін став перегляд прогнозу основних макроекономічних показників, на яких ґрунтується бюджет. Зокрема, прогноз номінального ВВП підвищено на 80 млрд. грн. до 890 млрд. грн., а рівень очікуваної інфляції споживчих цін передбачається на 2,8 відсоткових пунктів вище, а саме 9,6%.

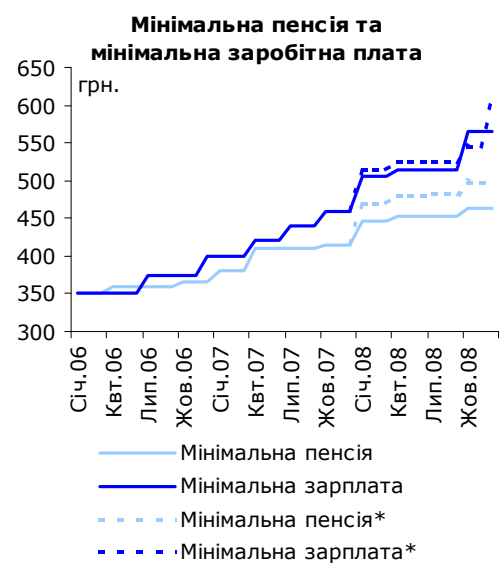
Внаслідок перегляду макроекономічних припущень було збільшено план доходів зведеного бюджету на 19,3 млрд. грн. до 265,6 млрд. грн. Відповідно було підвищено план видатків зведеного бюджету на 17 млрд. грн. Також передбачається скоротити дефіцит Державного бюджету до 16,5 млрд. грн. (1,86% від ВВП).

Значну частку додаткових коштів (16,2 млрд. грн.) традиційно планується використати для фінансування вищих соціальних виплат. Отже, бюджет стає дедалі більш соціальним. Насамперед йдеться про подальше підвищення прожиткового мінімуму, мінімальної зарплати та мінімальної пенсії. Темпи підвищення є стрімкішими, ніж у 2007 році, та перевищують темпи прогнозованої інфляції. Вищі соціальні стандарти, з одного боку, сприятимуть збільшенню реального споживання, а отже і ВВП, однак також додадуть до вже і так високого інфляційного тиску.

В доопрацьованому проекті планується змінити принципи нарахування пенсій, а саме поетапно підвищити величину оцінки року страхового стажу, який використовується під час розрахунку пенсій з 1% до 1,35%. Цей крок, поряд із попередньою ініціативою щодо збільшення пенсій на 2% (замість 1%) від розміру пенсії за кожен додатковий рік трудового стажу понад необхідний (20 та 25 років для жінок і чоловіків відповідно), покликаний сприяти підвищенню рівня пенсій, а також поглибленню їх диференціації. Водночас, ці ініціативи створять значний тиск на видаткову частину бюджету Пенсійного фонду. Хоча він і надалі планується із нульовим дефіцитом, вже значний трансферт з Державного бюджету Пенсійному Фонду буде підвищено на 7,2 млрд. грн. до 33 млрд. грн. (або 3,7% від ВВП).

Інші видатки, як-то видатки на освіту, охорону здоров'я, науку, культуру, спорт, не планується значно підвищити порівняно із попередньою версією проекту Державного бюджету. Винятком стали видатки на фінансування заходів із підготовки та проведення Євро-2012, які було підвищено на 30% до 3,9 млрд. грн. Однак відсутність середньострокового бюджетного планування в Україні ставить під питання ефективність фінансування відповідних заходів у наступні роки.

Отже, Державний бюджет на 2008 рік обіцяє бути соціально орієнтованим. Передбачається значно підвищити поточні видатки, насамперед витрати на оплату праці та соціальні виплати. Це є однією із загроз фінансової стійкості у майбутньому, оскільки їх неможливо скоротити у випадку реалізації ризиків, які існують для виконання бюджету. Насамперед йдеться про сповільнення темпів економічного зростання. До того ж високі соціальні видатки відволікають кошти від фінансування капітальних видатків, які є необхідними для продовження економічного зростання. Варто зазначити, що у 2008 р. значну частку



* відповідно до доопрацьованого проекту Державного бюджету.

Джерело: Закони про Державний бюджет на 2006 та 2007 рр., проект Закону про Державний бюджет на 2008р.

¹ Відповідно до прес-релізу Міністерства Фінансів від 21 листопада 2007 р. "На засідання Кабінету Міністрів схвалено доопрацьований проект бюджету-2008". Першу версію проекту Державного бюджету було подано Кабінетом Міністрів до Верховної Ради 14 вересня 2007 р.

капітальних видатків планується профінансувати за рахунок нестабільного джерела, а саме надходження від приватизації, що є економічно необґрунтованим підходом. Це ставить під питання їх вчасне фінансування наступного року. Треба згадати, що план приватизації не виконується вже котрий рік поспіль. Бюджетний процес обіцяє бути складним, а прийняття бюджету до закінчення 2007 р. вимагатиме значних зусиль та координації діяльності всіх гілок влади.